

Nytt pensjonskassedirektiv – bærekraftige investeringer

Sandefjord, 15. mai 2019

DNB Asset Management AS

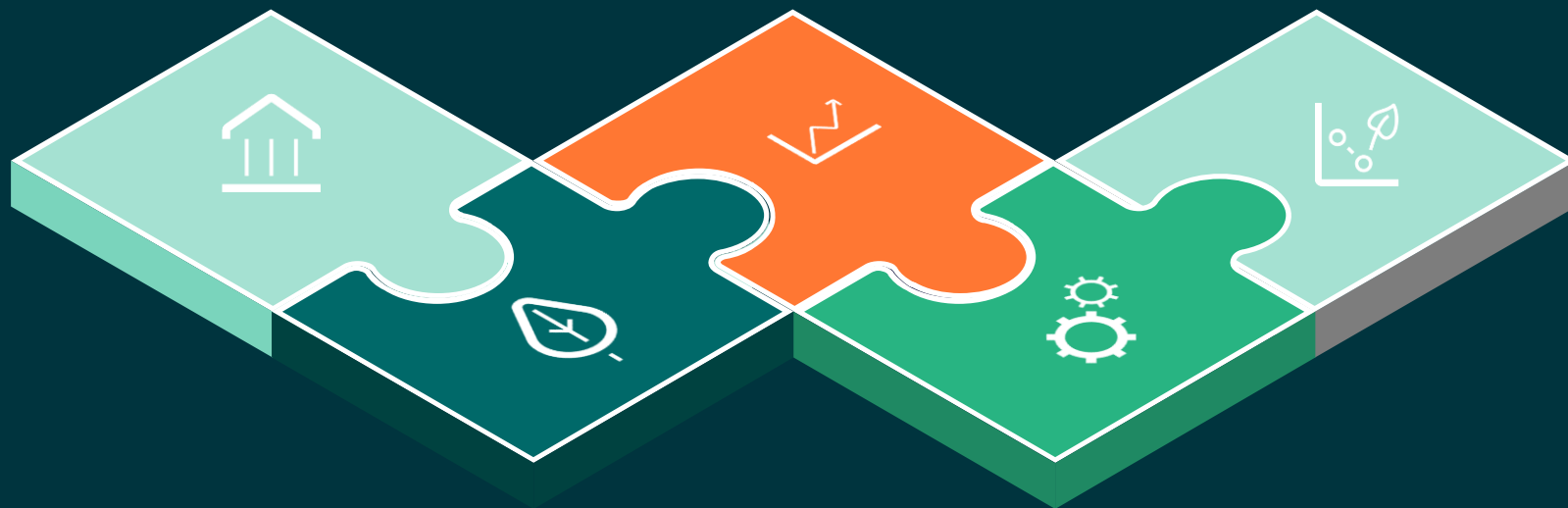
B Hva betyr det?

D Hvordan?

A Hva sier direktivet
om bærekraft?

C Hvorfor?

E Veien videre!

Hva sier pensjonskassedirektivet?

...faktorer knyttet til **miljø, sosiale forhold** og **foretaksstyring (ESG)**, som omhandlet i **FN-støttede prinsipper for ansvarlige investeringer**, er viktige for pensjonsforetakenes investeringsstrategi og risikostyringssystem

FN-støttede prinsipper for ansvarlige investeringer (UN PRI)

Beste praksis innen ansvarlige investeringer

Prinsippene

1. Vi skal innarbeide ESG-temaer i investeringsanalyser og beslutningsprosesser
2. Vi skal være aktive eiere og innarbeide ESG-temaer i vår eierskapsutøvelse
3. Vi skal arbeide for tilfredsstillende rapportering av ESG-temaer fra de selskaper vi er investert i
4. Vi skal fremme aksept for, og implementering av, prinsippene i finansmarkedet
5. Vi skal samarbeide for å sikre en effektiv gjennomføring av prinsippene
6. Vi skal rapportere om våre aktiviteter og utviklingen i arbeidet med implementering av prinsippene

Krav til Signatories

- Årlig rapportering om arbeidet
- Årlig vurdering av arbeidet med scores
- Åpenhet om rapporteringen
- Signatories kan delistes dersom de ikke tilfredsstill minimumskrav eller viser bedring

Faktorer knyttet til **miljø, sosiale forhold** og **eierstyring**

Environmental, Social and Governance (ESG) faktorer som vurderes - eksempler

- Klimaendringer og klimagassutslipp
- Vannhåndtering
- Energieffektivisering
- Avfallshåndtering
- Forurensning av vann, luft og jord
- Avskoging og landbruk

- Menneskerettigheter
- Barns rettigheter
- Arbeidstakerrettigheter og -forhold
- Datasikkerhet og personvern
- Leverandørkjedeledelse
- Produktsikkerhet og -kvalitet
- Likebehandling

- Korrupsjon
- Styresammensetning
- Lederavlønning / opsjonsordninger
- Emisjonsfullmakter / poison pills
- Uavhengighet
- Skatt
- Likestilling og mangfold

Hvorfor ansvarlige investeringer?

Våre mål

Bedre informasjonsgrunnlag for investeringsbeslutninger

Redusere risiko

Forbedre risikojustert avkastning

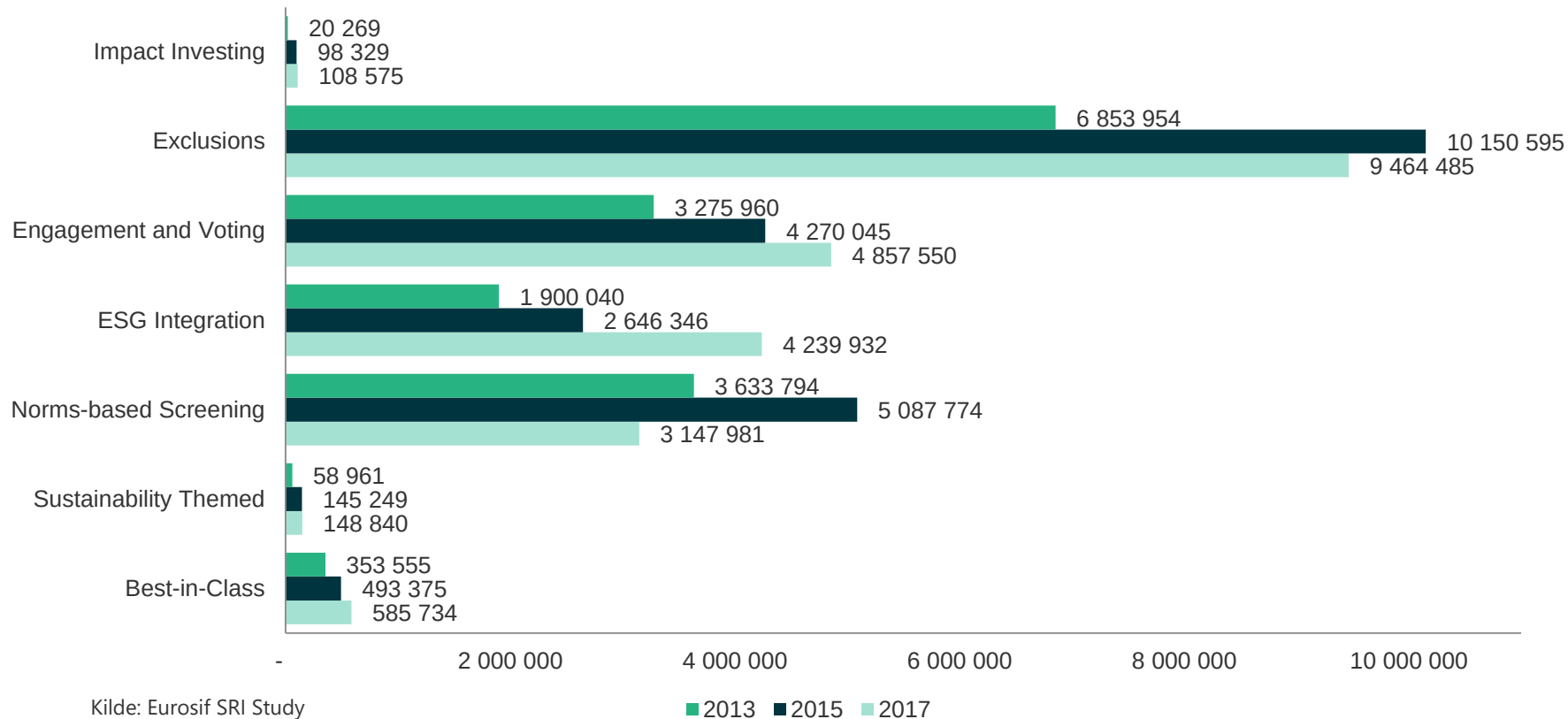
Ta del i nye vekstmarkeder og innovative selskaper

Etisk motivert

Hvordan?

Ansvarlige investeringsstrategier i Europa (AUM EURm)

Tilnærmingen til ansvarlige investeringer

Fire pilarer

Standardsetting

- Beste praksis
- Forventningsdokumenter
- Forskning og empiri
- Investorsamarbeid

Aktivt eierskap

- Stemmegivning og dialog med valgkomiteer, styrer og ledelse
- Påvirkningsdialoger med selskaper, reaktivt og proaktivt
- Fokusområder
- Tematiske dialoger
- Investorsamarbeid for påvirkning

Eksklusjoner

- Etikk
- Screening
- Normer og standarder
- Eksklusjoner
- Risikohåndtering

ESG-integrering

- Vurdering av risiko og muligheter knyttet til miljø, sosiale forhold og eierstyring i investeringsbeslutninger som en integrert del av forvaltningen

Hva med klimarisiko?

Klimarisiko og muligheter har en finansiell effekt

Hvilke faktorer vurderes?

Fysiske risiko

Akutt

- Ekstremvær: flom, jordskred, erosjon, snøskred, skogbrann, tørke, orkaner

Kronisk

- Havnivåstigning
- Økte gjennomsnittstemperaturer
- Forsuring av havet

Overgangsrisiko

- Teknologi
- Reguleringer
- Marked
- Omdømme

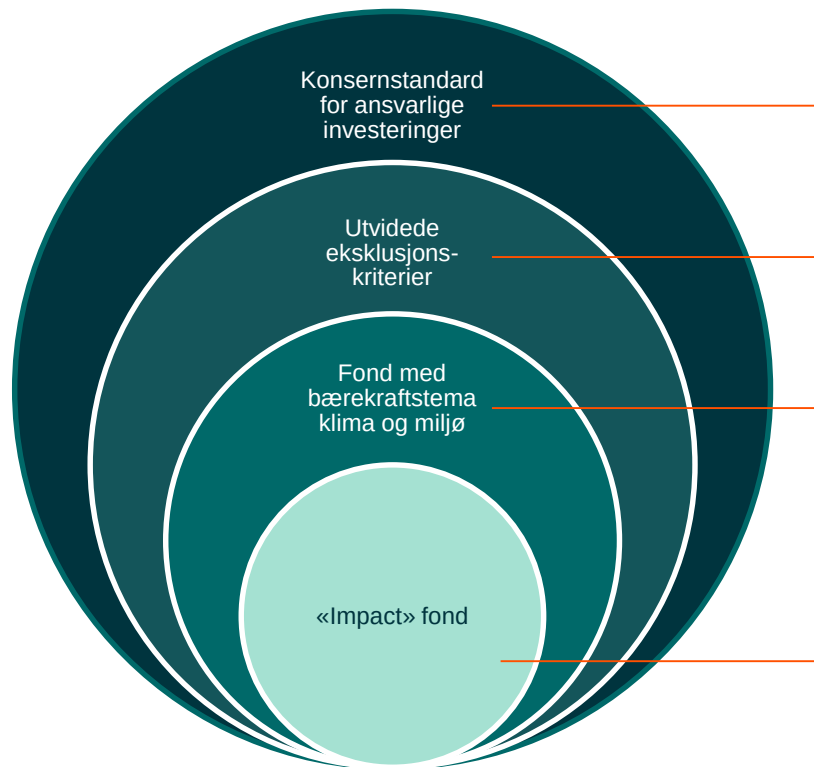
Muligheter

- Effektivisering
- Energikilder
- Marked
- Produkter/tjenester
- Motstandsdyktighet

Ansvarlige og bærekraftige fond

Eksempler fra DNB

Alle indeksfond

Alle aktivt forvaltede fond

DNB Global ESG og DNB Global Emerging Markets ESG

ekskluderer i tillegg selskaper innen produksjon av konvensjonelle våpen, alkohol og kommersiell spillvirksomhet.

DNB Global Lavkarbon, DNB Grønt Norden, DNB Barnefond og DNB Low Carbon Credit

utelukker i tillegg selskaper basert på «fossilfrie» kriterier, blant annet hele energisektoren og selskaper med høyt karbonavtrykk. Fondenes ESG score er høyere enn referanseindeksene.

DNB Grønt Norden velger også inn selskaper med positiv klima- og miljøeffekt.

DNB Miljøinvest: investerer i selskaper som driver med fornybar energi eller energieffektivisering.

Europakommisjonens handlingsplan for bærekraftig finans

Tre av forslagene er allerede til politisk behandling

1. Etablere felles «språk» for bærekraftig finans

2. Standarder og merking

3. Tilrettelegge for investeringer i bærekraftige prosjekter

4. Integrere bærekraft i egnethetsvurderinger ved finansiell rådgivning

5. Utvikling av bærekrafts-benchmarker

6. Integrering av bærekraft i kredittrater og selskapsanalyser

7. Tydeliggjøre institusjonelle investorers/kapitalforvalters plikter i forhold til bærekraft og integrering av ESG-risiko i investeringsbeslutningsprosessen

8. Integrere bærekraft i bank- og forsikringsregulering

9. Styrke bærekrafts-rapporteringskrav og regnskapsregler

10. Oppfordre til bærekraftig eierstyring og langsiktighet

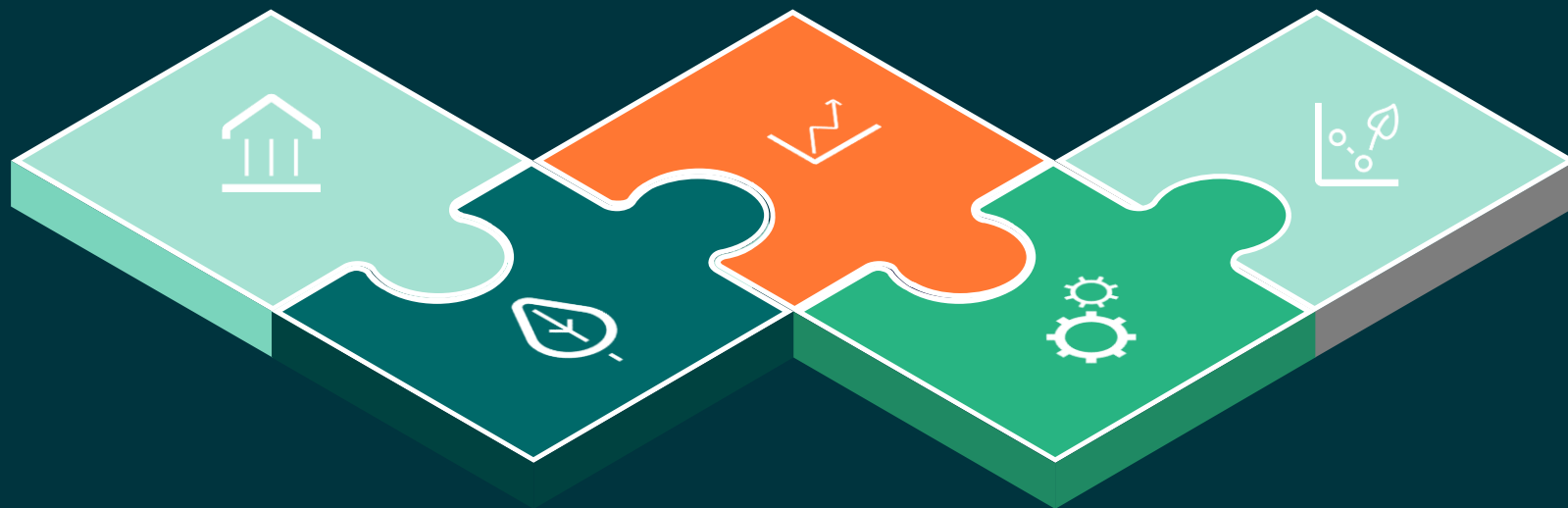
B Hva betyr det?

D Hvordan?

A Hva sier direktivet
om bærekraft?

C Hvorfor?

E Veien videre!

Forbehold

Presentasjonen er utarbeidet til internt bruk for våre klienter. Innholdet er ikke produsert for offentlig publikasjon. Informasjonen kan derfor ikke gjengis uten samtykke fra DNB Asset Management AS.

Presentasjonen baserer seg på offentlig tilgjengelig informasjon. DNB Asset Management AS garanterer ikke at informasjonen i presentasjonen er presis, korrekt eller fullstendig. Uttalelsene i presentasjonen reflekterer DNB Asset Management AS oppfatning på det tidspunkt presentasjonen ble utarbeidet, og DNB Asset Management AS forbeholder seg retten til å endre oppfatning uten varsel. Det skriftlige materiale som utdeles må ses i sammenheng med hva som sies muntlig under presentasjonen. DNB Asset Management AS påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne presentasjonen.

Denne presentasjonen er ikke et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. Det gjøres oppmerksom på at det presenterte produktet innebærer investeringsrisiko, som inkluderer muligheten for tap av hele eller deler av det investerte beløp. Tidligere avkastning er ingen garanti for fremtidig avkastning.

DNB Bank ASA og/eller andre selskaper i DNB-konsernet eller ansatte og/eller tillitsvalgte i konsernet kan handle med eller ha posisjoner i omtalte eller beslektede instrumenter, eller yte finansielle råd og banktjenester i denne forbindelse. Regler om konfidensialitet og andre interne regler begrenser utvekslingen av informasjon mellom ulike enheter i DNB. Ansatte i DNB Asset Management AS som har utarbeidet denne presentasjon, kan derfor være forhindret fra å bruke og/ eller være kjent med slik informasjon som måtte finnes i andre selskaper i DNB-konsernet og som kan være relevante for denne presentasjonen.

DNB Asset Management AS er et selskap i DNB-konsernet med organisasjonsnummer i Foretaksregisteret NO 880 109 162.

Asset Management